

SECȚIA CULTURĂ ȘI TURISM A CONSILIULUI RAIONAL CRIULENI
PRIMĂRIA ORAȘULUI CRIULENI
BIBLIOTECA PUBLICĂ ORĂȘENEASCĂ "TAMARA ISAC,,

Coordonat

Șef Secție Cultură și Turism Criuleni

_____ Elena Frumosu

Aprobat:

Primarul orașului Criuleni

_____ Mihail Scifos

Rețeaua bibliotecilor Publice Criuleni

Raport

2025

Criuleni 2026

Raportul a fost discutat și promovat spre aprobare în cadrul ședinței Consiliului de Administrație a BPO ”T. Isac,, din 10 ianuarie 2025.

Raportul a fost elaborat de către:

Viorica Șapavalov, director BPO ”T. Isac,,;

Don Adelina, bibliotecar al BPO ”T. Isac,, și

Moscovciuc Olga, bibliotecar al BPO ”T. Isac,,

în baza Rapoartelor de activitate ale bibliotecilor din Rețeaua de Biblioteci Publice din raionul Criuleni.

Abrevieri și acronime:

ABRM - Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova

APL - Administrația Publică Locală

BNRM - Biblioteca Națională a Republicii Moldova

BPR - Biblioteca Publică Raională „T.Isac” Criuleni

BP - Biblioteca publică

CEPB - Centrul de excelență profesională pentru bibliotecari

SMB - serviciu modern de bibliotecă

TIC – Tehnologii Informaționale și de Comunicare

IT – tehnologii informaționale

PNLC- Programului Național LecturaCentral

RAF - Romanian-American Foundation

AGE – Agenția Guvernare Electronică

ORT – Sistemul de raportare online

SUMAR

1. MISIUNEA, VIZIUNEA ȘI OBIECTIVELE ANULUI PROFESIONAL	4
1.1.Obiectivele anului	6
2. CONTEXT ORGANIZAȚIONAL	8
2.1.Componenta documentară a bibliotecii	8
2.2.Proiecte gestionate și cu statut de participare	9
2.3.Parteneriate	10
2.4.Implicații profesionale	10
2.5.Instrumente de comunicare instituționale	10
3. DEZVOLTAREA ȘI PRELUCRAREA RESURSELOR INFORMAȚIONALE ...	11
3.1.Accesul la raft	11
3.2.Achiziții de documente	12
4. SERVICII DE BIBLIOTECĂ ȘI UTILIZAREA LOR	14
4.1.realizarea indicatorilor de bază	14
4.2.Descrierea activităților cultural-educative	15
5. PROMOVĂRI ȘI RELAȚII PUBLICE.....	20
5.1 Rețele de socializare	20
5.2 Descrierea serviciilor de dezvoltare a competențelor utilizatorilor	20
6. ACTIVITATEA METODOLOGICĂ. DEZVOLTARE PROFESIONALĂ	21
7. ACTIVITATEA DE CERCETARE	24
7.1 Cercetarea bibliografică	24
7.2 Cercetarea statistică	24
8. RESURSE	24
8.1 Resurse umane	24
8.2 Resurse tehnologice	25
8.3 Resurse financiare	25
9. CONCLUZII	26
ANEXA Nr. 1: Indicatori de performanță ai rețelei de biblioteci Criuleni	28
ANEXA Nr. 2: Articole în edițiile periodice în anul 2023.....	29
ANEXA 3: Integritatea serviciilor oferite de bibliotecă a conținuturilor ODD 2030	30
ANEXA 4: Lista serviciilor de bibliotecă de bază oferite gratuit	34
ANEXA 5: Raport privind organizarea activităților în cadrul Campaniei Naționale „Să citim împreună”, ediția a XIII-a, anul 2024 pentru rețeaua bibliotecilor Criuleni	35

Manifestul Bibliotecii Europene reafirmă importanța bibliotecilor ca ”locuri esențiale de învățare și implicare civică, ferestre spre cultură și patrimoniu pentru toți, călăuze în cercetare și inovare.,,

1. Misiunea, viziunea, valorile și obiectivele Bibliotecilor Publice din r. Criuleni

Raportul analitic al rețelei de biblioteci din raionul Criuleni reflectă dinamica activităților desfășurate pe parcursul anului 2025, orientate spre dezvoltarea serviciilor de bibliotecă, promovarea lecturii și consolidarea rolului bibliotecii ca centru cultural, educațional și informațional al comunității. Într-un context social aflat în permanentă schimbare, bibliotecile au răspuns nevoilor utilizatorilor prin diversificarea serviciilor, extinderea accesului la resurse informaționale și implicarea activă în campaniile de promovare a lecturii naționale.

Activitatea bibliotecilor publice din raionul Criuleni s-a desfășurat conform Programelor anuale de activitate, având ca repere principale: modernizarea serviciilor, promovarea lecturii, extinderea parteneriatelor și contribuția la realizarea Agendei ONU și Strategiei ”Moldova Europeană 2030,,. Prin activitățile desfășurate, biblioteca a contribuit la creșterea gradului de acces la informație, la formarea competențelor de lectură, cultură informațională, digitalizare și dezvoltare personală pentru toate categoriile de utilizatori.

Misiune: Bibliotecile Publice din raionul Criuleni au misiunea de a fi la dispoziția comunității prin serviciile și programele oferite, răspunzând nevoilor de informare, lectură, educare, instruire, cercetare, învățare pe tot parcursul vieții și recreere ale utilizatorilor. Totodată dezvoltă, promovează și oferă acces liber și gratuit la servicii moderne de calitate prin:

- deschidere și flexibilitate în raport cu toți utilizatorii;
- utilizarea eficientă a tehnologiilor informaționale;
- evaluarea activă a necesităților membrilor comunității;
- oferirea de produse utile și atractive diferitor grupuri țintă;

Viziunea bibliotecii: Bibliotecile Publice din raionul Criuleni își orientează dezvoltarea în acord cu nevoile utilizatorilor ca să devină un spațiu accesibil și confortabil în care aleg să-și petreacă timpul liber membrii comunității, să fie locul unde aceștia își dezvoltă continuu abilitățile, capătă competențe noi și acumulează cunoștințe, în spiritul învățării pe tot parcursul vieții.

Valorile prioritare ale bibliotecarelor:

- Pasiune și profesionalism;
- Autocunoaștere și instruire continuă;
- Creativitate și inovație;
- Vizibilitate și eficiență a activității;
- Modernizare;
- Colaborare și parteneriate;
- Încrederea utilizatorilor.

În raionul Criuleni sunt înregistrate 30 de biblioteci publice, dintre care în anul 2025 nu au funcționat 3 biblioteci (Onițcani, Mălăiești și Măgdăcești). Sediile tuturor bibliotecilor din raion sunt reamenajate și adaptate la condiții de abonament și săli de lectură. Localul tuturor bibliotecilor este proprietate a APL, starea tehnico-materială este bună în toate bibliotecile.

La capitolul reparații: s-au cheltuit total – 35858 lei pentru reparații cosmetice.

Valoarea fondurilor atrase în anul 2025 este de **782940 lei**, dintre care **711840 lei** sunt suma donației în cadrul proiectului **„Dotarea bibliotecilor din Republica Moldova, ediția a II-a”**.

Din cele 30 de biblioteci publice care activează în raionul Criuleni, toate sunt conectate la rețeaua electrică, majoritatea sunt încălzite pe timp de iarnă, excepție fac bibliotecile din satele Coșernița, Stețcani care sunt încălzite cu cămine electrice ce fac problematică activitatea lor în timpul rece al anului.

În anul de referință rețeaua de bibliotecilor din raionul Criuleni dețin un potențial de **236579** de exemplare de documente, au deservit în acest an **11926** de utilizatori dintre care **6367** copii. La rândul său aceștia au consultat **189307** de exemplare de documente, indicele de frecvență fiind **125939 intrări**, **214** vizite virtuale și **9057** vizitatori pe blog.

La capitolul achiziție de carte bibliotecile publice din raion și-au completat colecțiile cu **8442** exemplare de carte, dintre care **6986** exemplare sunt donații. Un mare aport în completarea fondului de carte l-a avut proiectul **„Dotarea bibliotecilor din Republica Moldova cu literatură în limba română, ediția a II-a”**. **25 biblioteci din raionul Criuleni au beneficiat de 4272 exemplare de carte în sumă totală de 711840 lei.**

O altă sursă de donație este **Proiectul editorial al Ministerului Culturii** al Republicii Moldova, prin care bibliotecile din raionul Criuleni au beneficiat de **674 exemplare** de carte în sumă de **157590 lei**.

Pentru 6 biblioteci din raion, donațiile de carte au fost unica sursă de completare a colecției bibliotecii.

În anul de referință bibliotecile au beneficiat de **161** abonamente de ziare și reviste. Din **bugetele locale** pentru completarea colecțiilor de biblioteci au fost alocați **217002 lei**.

La capitolul automatizare și informatizare menționăm: bibliotecile din satele Cruglic, Miclești, Jevreni și Cimișeni și-au procurat câte o imprimantă color, în sumă totală de 15600 lei. Astfel, la final de an, rețeaua bibliotecilor publice din raion deține **155 calculatoare**, dintre care **132** sunt **conectate la Internet** și **13 tablete**. Bibliotecile dețin **7 imprimante** și **54 imprimante multifuncționale**. Alte echipamente (ecran, proiector, TV) – 21.

În anul 2025 s-au îmbunătățit condițiile de activitate pentru 5 biblioteci din raion (Drăslăceni, Rîșcova, Cruglic, Mașcăuți și Cruglic), prin procurarea de **mobiliu nou**: mese, scaune, rafturi pentru cărți, dulap, bean-bag-uri, panouri informative în sumă totală de **42490 lei**.

Personalul de bibliotecă – total – 44 unități, dintre care în echivalent norme întregi – 34,75 unități. Specialiști total – 33, în echivalent norme întregi – 26,75 unități. Specialiști cu studii superioare total – 13, dintre care 5 sunt cu studii superioare profesionale. Specialiști cu studii medii total – 20, dintre care 9 cu studii medii profesionale. Personal tehnic – 11 persoane.

Biblioteca Publică Orășenească „Tamara Isac” efectuează asigurarea infodocumentară a utilizatorilor săi, punându-le la dispoziție cele **60880** exemplare de **documente**, ceea ce permite de a oferi beneficiarilor bibliotecii mai multe modalități eficiente de regăsire a informației și acumulare de noi cunoștințe. Spațiul bibliotecii este adaptat la condiții, situația tehnico-materială este bună: dispune de încălzire autonomă (17 convectoare), curent electric, apă și canalizare.

Biblioteca publică orășenească dispune de 23 calculatoare dintre care 22 sunt conectate la Internet; 6 tablete, 2 imprimante, 1 imprimantă multifuncțională color și 4 imprimante multifuncționale alb-negru.

Biblioteca Publică Orășenească „Tamara Isac” necesită reparație capitală a fațadei, a sălilor bibliotecii și a teritoriului adiacent.

1.1 Obiectivele și evenimentele anului

Obiectivele principale ale activității bibliotecilor în anul de referință au fost orientate spre satisfacerea necesităților și intereselor beneficiarilor, extinderea și modernizarea serviciilor prestate, sporirea eficacității activităților desfășurate în concordanță cu strategiile și programele din domeniu la nivel local, național și internațional.

În acest context *obiectivele* bibliotecilor pentru anul 2025 au fost orientate să promoveze imaginea bibliotecii în comunitate, să realizeze **Obiectivele de Dezvoltare Durabilă 2030 ale ONU** și să promoveze accesul la informații în cadrul inițiativelor de dezvoltare.

Reieșind din tendințele globale și specificul național, în anul 2025 bibliotecile au realizat următoarele obiective:

- Promovarea lecturii ca prioritate majoră a bibliotecilor, prin campanii naționale, maratoane de lectură, întâlniri cu scriitorii și activități de stimulare a interesului pentru carte
- Participarea și implicarea activă în programe, campanii și inițiative naționale, ceea ce a consolidat vizibilitatea și prestigiul bibliotecii la nivel raional și național;
- Dezvoltarea colecțiilor și extinderea fondului de carte, prin achiziții importante și numeroase donații, asigurând diversitate tematică și acces la lectură conform cerințelor utilizatorilor
- Modernizarea serviciilor bibliotecii și orientarea spre nevoile comunității, cu accent pe servicii educaționale, culturale și digitale pentru copii, tineri și adulți.

În anul 2025 bibliotecile din raionul Criuleni s-au implicat în toate inițiativele și programele naționale dedicate lecturii, culturii și educației nonformale. Prin participarea activă la campanii precum: ”Să citim împreună,, activitățile FNLC, programe educaționale și de alfabetizare digitală, bibliotecile și-au consolidat rolul de instituție modernă, conectată la tendințele și direcțiile la nivel național.

Promovarea și încurajarea lecturii în rândul tinerilor prin organizarea și participarea la concursuri:

- Concursul republican „*La izvoarele înțelepciunii*” ed. XXXV a fost desfășurat în parteneriat cu Direcția Educație a Consiliului Raional Criuleni. Concursul a fost dedicat scriitorului Aureliu Busuioc.

https://www.facebook.com/BibliotecaPublicaCriuleni/posts/pfbid02DYVDAHm74SdhFu6nV_FhQdx3NRGdasUWUroGAWNcAemAnkoS76vgEZrGQmCsPjZnjl

- Concursul raional „*Nu noi suntem stăpînii limbii, ci limba e stăpîna noastră*”, ed. XXXII-a, susținut financiar de Secția Cultură și Turism al Consiliului Raional Criuleni a fost organizat pe data de 26 august 2025.

<https://www.facebook.com/BibliotecaPublicaCriuleni/posts/pfbid02qVR9GBmQizWqDV7FbjPsnT4rLgH93DsQLMxLfsLoqsMrHZHvxLCqtJYyGAbwu6Jgl>

- Concursul național ”Copilăria în diferite epoci,,,” organizat de IPIS și WatchDog, în parteneriat cu MEC și ABRM. –BP s. Zaicana

<https://short-url.org/1gPL2>

- Concursul raional ”Eugen Ureche – un munte de talent,,,” ed. a IX-a, organizat de biblioteca Publică Hîrtopul Mare

- Campanii Naționale:

1. *Citim cu voce tare împreună*

2. *Ziua Internațională a Cititului Împreună*

3. *Septembrie – nici o zi fără lectură (PNLC)*

4. *Campania 16 zile de activism împotriva violenței în bază de gen – Uniți împotriva violenței*

5. *Nocturna Bibliotecilor ș.a.*

2. CONTEXT ORGANIZAȚIONAL

2.1. Componenta documentară a bibliotecii.

Activitatea Bibliotecilor Publice în anul de referință s-a desfășurat conform Regulamentului de Organizare și Funcționare, Regulamentului de ordine interioară, regulamentul privind serviciile prestate, Strategiei de dezvoltare a bibliotecii și cu respectarea mai multor acte legislative, printre acestea se numără:

Contextul organizațional care a influențat activitatea rețelei de biblioteci publice din raionul Criuleni în anul 2025 are câțiva factori cheie:

- **Finanțarea:** În anul 2025 au scăzut indicatorii la cheltuieli total și cheltuieli pentru achiziții, dar au crescut cheltuielile pentru personal. În același timp, menționăm procentul mare al cheltuielilor pentru personal, lipsind echilibrul în finanțarea și altor cheltuieli esențiale, cum ar fi achiziționarea de colecții, mentenanța clădirii și tehnologia informațională.

Tabelul 1

Indicatori	Anul 2023	Anul 2024	Anul 2025
Cheltuieli total	4417525	4887250	4579877
Cheltuieli pentru achiziții	154434	252647	217002
Cheltuieli pentru personal	2777455	2965309	3160859
% cheltuieli pentru	62,9%	61%	69%

personal

- **Tehnologie:** Dezvoltarea tehnologiilor influențează modul în care bibliotecile gestionează colecțiile, furnizează servicii online, facilitează accesul la resurse electronice și se conectează cu utilizatorii săi. Din păcate, nici în anul 2025 nici o bibliotecă publică din raion nu și-a înnoit parcul de calculatoare, iar majoritatea calculatoarelor au fost primite datorită programului Novateca, care și-a încheiat activitatea în anul 2018.
- **Demografie:** Statisticile naționale arată o descreștere continuă a numărului de populație stabilă, ceea ce se reflectă și asupra numărului în descreștere de utilizatori.
- **Personal:** Competența și angajamentul personalului bibliotecilor sunt cruciale în asigurarea calității serviciilor. Formarea continuă și dezvoltarea profesională sunt importante pentru a ține pasul cu schimbările în domeniul biblioteconomic și pentru a satisface nevoile diversificate ale comunității. Din păcate, salariile modeste ale angajaților domeniului biblioteconomic nu favorizează încadrarea în biblioteci a tinerilor specialiști.
- **Reglementări și politici:** Din variate motive, în 3 biblioteci din raion nu au fost angajați bibliotecari. În satele Onițcani, Măgdăcești și Mălăiești bibliotecile sunt închise de câțiva ani.

2.2 Proiecte gestionate și cu statut de participare ale bibliotecarelor din r.

Criuleni

1. Proiectul „CODE Kids – programează viitorul comunității tale”, lansat și finanțat de către Romanian-American Foundation (RAF), Fundația Progress, perioada: ianuarie 2023 – decembrie 2025 – Hrușova, Rîșcova, Hîrtopul Mare
2. Proiectul ”Împuternicirea refugiaților și comunităților locale”, organizat cu sprijinul Centrului de Politici și Reforme (CPR Moldova) și susținut de Fondation de France și Ambasada Suediei la Chișinău
3. ”Voluntari pentru lectură,,. Scop: Promovarea și încurajarea lecturii în rândul tinerilor
4. ”Istoria comunității – file din arhivă,, Scop: familiarizarea comunității cu istoria satului și a bibliotecii în baza documentelor din Arhiva Națională a RM.

5. ”Ziua faptelor bune - 2025”. Proiectul are ca scop implicarea voluntarilor în activități de binefacere.

2.3 Parteneriate:

În anul de referință bibliotecile au dezvoltat parteneriate și au intensificat colaborarea cu partenerii existenți. Astfel, în anul de referință bibliotecile din raionul Criuleni au 129 parteneri, comparativ cu 127 din anul 2024. Totodată numărul partenerilor internaționali a scăzut de la 4 la 3 parteneri.

2.4 Implicații profesionale:

În anul 2025 în cadrul Galei Culturii, Biblioteca Publică com Hîrtopul Mare a fost desemnată cu titlul ”Cea mai reprezentativă bibliotecă din raion,, distincție care confirmă calitatea activităților, implicarea în promovarea lecturi și rolul activ în dezvoltarea cultural-educativă a comunității.

<https://www.facebook.com/crct.grigoresirbu/posts/pfbid02m9af8FBiwdtUao8QKnA4V3z6YNeZujVaxTExcZ53B1HDP9gp1uDsc4sN9XGZhi6rl>

În anul de referință mai multe bibliotecare din raion au făcut parte din biroul electoral al secției de votare pentru Alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025.

Continuăm să fim implicați în Programul guvernamental „Ajutor la contor”, respectiv Sistemul Informațional: ”Vulnerabilitate energetică”, unde am oferit asistență populației, în vederea depunerii cererilor pentru a beneficia de compensații.

2.5 Instrumente de comunicare instituționale.

Un rol foarte important în promovarea serviciilor oferite de biblioteci, a activității lor revine paginilor bibliotecilor și grupurilor profesionale pe rețele de socializare – Facebook, unde și-au plasat informația despre activitate, participarea în viața comunității, serviciile oferite 28 biblioteci publice.

În acest context bibliotecile și-au promovat activitatea prin publicare și promovare online atât pe rețelele de socializare, cât și pe blogurile bibliotecii:

În anul de referință au fost elaborate materiale promoționale tradiționale și on-line cu scop de informare și popularizare ale serviciilor bibliotecii.

3. DEZVOLTAREA ȘI PRELUCRAREA RESURSELOR INFORMAȚIONALE

3.1 Accesul la raft.

Accesul la informație este nu numai un simplu acces, nu numai o procedură tehnică, dar este și reflecția calității informației, a mediului utilizatorului, a modernizării serviciilor și a spațiului bibliotecii.

Bibliotecile Publice din r. Criuleni oferă publicului larg 95 % acces liber la rafturile bibliotecii. Oricare utilizator al bibliotecii poate personal să navigheze între rafturile cu cărți și publicații, acces liber au utilizatorii și la Fondul de referință și la edițiile periodice, care satisfac interesele de studiu, lectură, informare, documentare, educare și recreere în concordanță cu misiunea bibliotecii.

3.2 Achiziții de documente.

Sarcinile și acțiunile pentru anul 2025 au fost:

- Dezvoltarea colecțiilor prin achiziție, donație.
- Întocmirea notei de comandă a publicațiilor periodice.
- Organizarea și gestionarea colecțiilor pentru o mai bună păstrare și comunicare a lor.
- Popularizarea colecțiilor noi de documente prin realizarea de expoziții.

Completarea colecțiilor s-a realizat ținându-se cont de:

- cererile utilizatorilor;
- necesitățile utilizatorilor, conform programei de studiu;
- mijloacele financiare disponibile pentru achiziție.

Completarea s-a efectuat prin trei modalități de bază:

- achiziționarea în baza mijloacelor bugetare,
- donații
- abonare.

Organizarea și gestionarea colecțiilor a inclus:

- evidența strictă a intrărilor și ieșirilor;
- gestionarea colecției publicațiilor periodice;
- consultarea propunerilor de achiziție provenite de la utilizatori în scopul achiziționării documentelor solicitate.

Numărul total de colecții existent în raionul Criuleni constituie **236579** exemplare. Achizițiile de publicații în 2025 au constituit 8442 exemplare, cu 5351 exemplare mai multe decât în anul 2024. În anul 2025 au fost alocați 217002 lei pentru achiziția de publicații, cu 35645 lei mai puțin decât în anul 2024.

Vechimea stocului constituie **28 ani**. Dinamica cheltuielilor pentru achiziția de publicații pe cap de locuitor în raionul Criuleni și per utilizator activ total pe raion pentru ultimii cinci ani poate fi urmărită în următorul Tabel

Indicatorii	2023	2024	2025
Cheltuieli pentru achiziții	154434	252647	217002
a) per capita	2,47	4,2	4
b) per utilizator	11,7	19,6	18,1

3.2.1 Achiziții în cursul anului

Rețeaua de biblioteci	Total exemplare	Din ele							
		Din buget (ex.)	Suma (lei)	Donații total (ex)	Suma lei	Guvern Români a (ex)	Suma lei	Pr. Editorial MC al RM Ex.	Suma Lei
BPO „T. Isac”	905	136	21800	769	67298	178	29660	147	33072
Biblioteci satești	7537	1320	195202	6217	825725	4094	682180	527	124518
Total	8442	1456	217002	6986	893023	4272	711840	674	157590

Notă: În anul 2025 situația la capitolul achiziție de carte a depins foarte mult de donația **prin proiectul „Dotarea bibliotecilor din Republica Moldova cu literatură în limba română, ediția a II-a”**. **25 biblioteci din raionul Criuleni au beneficiat de 4272 exemplare de carte în sumă totală de 711840 lei.**

O altă sursă de donație este **Proiectul editorial al Ministerului Culturii** al Republicii Moldova, prin care bibliotecile din raionul Criuleni au beneficiat de **674 exemplare** de carte în sumă de **157590 lei**.

3.2.2 Casări în cursul anului

Rețeaua de biblioteci	Total exemplare
BPO „Tamara Isac”	2676
Biblioteci sătești	4500
Total	7176

Notă: Anul acesta au fost decontate cărți uzate fizic, depășite moral și pierdute de cititori.

3.2.3 Existent la sfârșitul anului

Rețeaua de biblioteci	Colecții total existent la sfârșit de an	Rata de înnoire a colecției
BPO „T. Isac”	60880	67
Biblioteci sătești	175699	23
Total	236579	28

Notă: Indicatorul Rata de înnoire a colecției s-a îmbunătățit în anul 2025 datorită donațiilor prin proiectele generoase din partea Guvernului României și a Ministerului Culturii.

3.3 Dinamica achiziției în raport cu anii precedenți

Anul	Achiziții (ex)	Din ele exemplare	
		În BPO „T. Isac”	În bibliotecile sătești
2023	4458	436	4022
2024	3091	350	2741
2025	8442	905	7537

Modificările din Legea nr. 160/2017 cu privire la biblioteci, capitolul VII Bugetele bibliotecii, art 40, alineatul (2) impune noi cerințe și ritmuri în dezvoltare a colecțiilor bibliotecilor publice: „Administrația publică alocă anual mijloace financiare bibliotecilor publice pentru procurarea a minimum 50 de titluri de documente la 1000 de locuitori”, deși acest obiectiv nu este complet realizat din cauza restricțiilor financiare, creșterii prețurilor la producția editorială, a diversității nevoilor informaționale ale utilizatorilor.

3.4 Dinamica casărilor în raport cu anii precedenți

Anul	Unități	Din ele	
		În BPO „T. Isac”	În bibliotecile satești
2023	1286	0	1286
2024	1630	46	1584
2025	7176	2676	4500

Notă: În anul de referință bibliotecile au decontat, în special, cărți depășite moral și fizic.

3.5 Dinamica dezvoltării colecțiilor în raport cu anii precedenți

Anul	Colecții total existent la sfârșit de an (ex)	Din ele exeplare	
		În BPO „T. Isac”	În bibliotecile satești
2023	233852	62347	171505
2024	235313	62651	172662
2025	236579	60880	175699

3.6 Componenta colecțiilor

3.6.1 Publicații seriale curente

	Nr. de titluri		Din care		Total abonamente
	Total	În l. rom.	reviste	ziare	
BPO „T. Isac”	11	9	4	7	13
Biblioteci satești	188	146	62	113	189
Total	161	155	66	120	202

Notă: În anul 2025 bibliotecile din raionul Criuleni au perfecționat cu 40 abonamente mai puțin comparativ cu anul 2024, cauza fiind lipsa finanțării din partea APL.

4. SERVICII DE BIBLIOTECĂ ȘI UTILIZAREA LOR

Serviciile bibliotecilor publice din raionul Criuleni au fost orientate spre diversificarea accesului la informație, lectură, instruire și activități educaționale pentru toate categoriile de utilizatori. Bibliotecile au continuat să ofere atât servicii tradiționale, cât și moderne, adaptate

nevoilor actuale ale comunităților, asigurând un spațiu deschis pentru informare, învățare și participare culturală.

În anul de referință bibliotecarii au promovat lectura, știința de carte, educația și instruirea. Conform prevederilor IFLA – UNESCO, serviciile bibliotecare și informaționale joacă rolul de poartă deschisă spre cunoștințe și cultură.

Și în anul 2025 bibliotecile au presat servicii de bibliotecă cu scopul de a implementa agenda **ONU 2030. (Anexa nr. 3)**

Bibliotecile din raionul Criuleni prestează servicii de bibliotecă în conformitate cu Anexa 1 a Regulamentului privind serviciile gratuite prestate de bibliotecile publice, regulamente pe care le dețin odată cu evaluarea bibliotecilor publice în anul 2021. **(Anexa nr. 4)**

Astfel, numărul de intrări în rețeaua de biblioteci este **de 125939**, **11926 utilizatori activi**, care au împrumutat **189307** documente. Pentru a atrage cât mai mulți utilizatori, bibliotecile au organizat **1026 activități** de promovare a lecturii la care au participat **10236** utilizatori.

4.1 Realizarea indicatorilor de bază (indicatori de performanță vezi anexa nr. 1)

Anul	Utilizatorii activi BPO "T. Isac"		Utilizatorii activi Bib-ci satești		Împrumut BPO "T.Isac,,	Împrumut Bib-ci satești	Intrări BPO "T. Isac,,	Intrări Bib-ci satești
	Total	copii	Total	copii				
2023	2120	1111	11089	6270	115302	138943	26505	118415
2024	1966	696	10907	6209	78778	135497	16327	114924
2025	1964	965	9962	5402	65448	123859	15400	110539

Notă: Din datele de mai sus se observă că numărul cititorilor activi în bibliotecile este în descreștere, fapt ce se datorează situației demografice și migrării populației.

4.2. Descrierea activităților cultural – educative

În anul de referință în bibliotecile din raionul Criuleni s-au organizat și desfășurat **1026** activități culturale, dintre care **767** expoziții de carte, inspirate de obiectivele și prioritățile anului, purtând un caracter cognitiv și de popularizare a sărbătorilor și datelor remarcabile culturale, muzicale, literare, istorice, etc.

Concursuri naționale:

- ❖ "Roboliga bibliotecilor 2025" – Izbiște, Rîșcova

- ❖ „La izvoarele înțelepciunii”, etapa republicană
- ❖ Concursul național ”Copilăria în diferite epoci,,,” organizat de IPIS și WatchDog, în parteneriat cu MEC și ABRM. –BP s. Zaicana
<https://short-url.org/1gPL2>

Concursuri raionale:

- **Concursul raional „Nu noi suntem stăpânii limbii, ci limba e stăpâna noastră”, ed. XXXII-a, susținut financiar de Secția Cultură și Turism al Consiliului Raional Criuleni a fost organizat pe data de 26 august 2025.**
<https://www.facebook.com/BibliotecaPublicaCriuleni/posts/pfbid02qVR9GBmQi zWqDV7FbjPsnT4rLgH93DsqLMxLfSLoqsMrHZZHvxLCqtJYyGAbwu6Jgl>
- **Concursul raional ”Eugen Ureche – un munte de talent,,,” ed. a IX-a, organizat de biblioteca Publică Hîrtopul Mare**
<https://www.facebook.com/corneliaplama deala/posts/pfbid02ppvXx5jqn87ztKZib DTFimxD4ziGaMDbuhvuyTuayTTpr7qY4CFWf16rqDsZtYXWl>

Cluburi de lectură locale:

- ❖ Cafenea literară – Criuleni, în cadrul căruia au fost organizate 8 activități, dintre care și întâlnirea cu Lorina Bălțeanu în cadrul Campaniei ”Să citim împreună,,,”
- ❖ NextPage – club de lectură la Dubăsarii Vechi
- ❖ ”Visează, citește și bea o cafea,,,” – club de lectură la Zaicana
- ❖ Clubul de fotojurnaliști amatori ”Clipa,,,” în cadrul căruia a fost editat și publicat ziarul local al tinerilor ”VOICE,,,”

Întâlniri cu scriitorii au fost avut loc în localitățile: Criuleni, Hîrtopul Mare, Rîșcova, Zaicana, Stețcani, Izbiște, Pașcani, Mașcăuți, Boșcana, Hrușova cu: Lorina Bălțeanu, Sergiu Afanasiu, Dumitru Crudu, Lilia Calancea, Eugenia Frunză, Vitalie Găiceanu în cadrul Campaniei Naționale ”Să citim împreună” și PNLC ”Scriitorul la el acasă,,,”

Acțiuni cultural – literare:

- „*Al meu nume o să-l poarte secolii din gură-n gură*” – este genericul **concursului tradițional** al declamatorilor, care se organizează an de an de către BPO „T.Isac” și-l omagiază pe marele nostru poet Mihai Eminescu. Cu un omagiu pentru poet au venit și

bibliotecarele din satele raionului, organizând în localitățile sale expoziții desfășurate de carte, matinee literar-muzicale, ore literare și reviste orale.

<https://www.facebook.com/BibliotecaPublicaCriuleni/videos/1347646706673572/>

<https://www.facebook.com/BibliotecaPublicaCriuleni/videos/1651698882417244/>

- Activități de promovare a lecturii: citire în glas, citire pe roluri, prezentări ale cărților jubiliare în cadrul **Zilei Naționale a Lecturii – februarie**

<https://www.facebook.com/corneliaplamadeala/posts/pfbid035D85FJ3YWLzVvqZBh6zhD6YdzLW3ukLDAAquYM7X5wN91aLpZnqG3RUHskX99EdVl>

https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid02cTuGTN9e79LSe3Qofgqxu2UDVrwwFb1cpVqETEekXcxYsGKX2cG6jh4o2DQLxEeGI&id=100068039691014

- „Un mărtișor pentru Ion Creangă”, 1 martie 2025

https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid022Ttb2YJNi1iNap9eKcHUg8vGRCdTguPyqRE22UApeq65mx8EgCTqVPkTEDcH68Tl&id=100068039691014

- „Împreună cu cetățenii pentru buna guvernare”

<https://www.facebook.com/corneliaplamadeala/posts/pfbid02qBBPCp1FNEgxQiA4AsohDw8nXznBmZTRh3iaU9WtzqDWDjSTFz6n28TxYtAVrAqTl>

https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid02BGzt7WhZ9KCCw336rbrXbtDyVvSnpcyWQ9ZVxCn1XyWNGFsydU4h2qBebvtr8wSCL&id=100068039691014–H. Mare

<https://www.facebook.com/groups/879370012867552/posts/2006892426781966/> - Zaicana

- ”Istoria Holocaustului în Moldova,, – Criuleni

<https://www.facebook.com/BibliotecaPublicaCriuleni/posts/pfbid0AR6CCt3cULgS169CsUeXBeaThHBKVtPNEAEtMH1iq46rL8uQbnZwz9vVeSrWRb9gl>

- ”Nocturna Bibliotecilor” – s-au organizat jocuri educativ-distractive, dezbateri, discuții, vizionare de filme

<https://www.facebook.com/BibliotecaPublicaCriuleni/videos/1329561602150654>

https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid031VDPScw77vsQxQ1zY2xNHXtuS5zDeLzQNWQiWXpbX9EgSDixjBUDU2QEnV7tngNBl&id=100068039691014

Activități în cadrul Programului Național ”LecturaCentral”:

- Întâlnire cu scriitorii Dumitru Crudu, Claudia Partole, Ianoș Țurcanu și Lilia Calancea

- https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid0HCgdGXkU9ufYUwfmk2H4XF4mRfzYc6AKZXTlGtrfUHLmpwTmy2gwiZ9XhqcfpLQl&id=100063020779546 -

Hrușova

- https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid0Woj6ba53nTvgkaAo9nvzqcqJXj67de1R3TNQps9WetzL5ZPr3yX9m5QDvWXnqDyUl&id=100045934733891 - Boșcana
- <https://www.facebook.com/groups/879370012867552/posts/2000730657398143/> - Zaicana
- <https://www.facebook.com/groups/879370012867552/posts/1885901935547683/> - Zaicana ”Scriitorul la el acasă,,
- https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid025E79ALjgHymSyeteBaDDH1ZwLzCk6DpYDewNe41hutFZbA9pJknDx5d6Yy4NDycl&id=100066702266847 - Mașcăuți ”Scriitorul la el acasă,,
- Ciclul de activități în cadrul Campaniei ”Să citim cu voce tare împreună”
- <https://www.facebook.com/BibliotecaPublicaCriuleni/posts/pfbid02VduWQVUqqWz8vw9guQ9GgaNDoZ8U4dpHPBSBnLoTKruSnupx14kJHeKBR7AcqtmFl>
- <https://www.facebook.com/BibliotecaPublicaCriuleni/posts/pfbid0EcjngGVuW8pAah9BcRRtqxfu1i948woSa83Mh4fu3qg25VU8zfQKhqBH5S4eQtEQI>
- <https://www.facebook.com/BibliotecaPublicaCriuleni/videos/9225836664199990>
- ”Lectura în imagini,, – excursie virtuală în cele mai mari biblioteci ale lumii
- ”Biblioteca în viziunea mea,, – poster
- Cărți jubiliare în 2025 – expoziții și prezentări de carte, etc
- Provocări la lectură prin intermediul rețelelor sociale
- <https://www.facebook.com/corneliaplamadeala/posts/pfbid0HUQkPiS1qohfu7WnD8DW4uHQL9NiL2nJXBbEkZqgoPcq2wo2pF3bE5YPFzpbjSfGl> - Hîrtopul Mare
- <https://www.facebook.com/corneliaplamadeala/posts/pfbid02fHHEZnsanVfkwV7S3HkYjopgyspvEur3WjvbFBVKR3JqxzRDmbqtBCCrjmf5hb8l> - Hîrtopul Mare
- ”Ora lecturii gustoase,,
- ”Ora lecturii sănătoase,,

Ciclul de acțiuni în cadrul Săptămîinii Lecturii și a Cărții pentru Copii:

- ”Lumina cărții dragi,, – concurs de desene a cărții preferate
- ”O carte pentru fiecare,, – expoziții de carte
- Atelier de lectură și desene
- Vreau să știu literele și cifrele – prezentare de cărți
- Turul bibliotecii

Ciclu de acțiuni în cadrul Campaniei ”Să citim împreună”:

- Întâlniri cu scriitorii Lorina Bălțeanu, Sergiu Afanasiu

- **În cadrul Zilelor Bibliotecii** desfășurate în perioada 17- 19 octombrie s-au organizat:
 - turul bibliotecii
 - trecerea în revistă a expoziției de carte „*Cartea bună ne adună*”
<https://www.facebook.com/BibliotecaPublicaCriuleni/videos/1130135015964405>

- **Ziua profesională a bibliotecarului**

Conferința anuală a bibliotecarilor din raionul Criuleni cu genericul „Biblioteca publică: forță vie pentru educație, cultură, incluziune și comunicare”, prilejuită și de Ziua Mondială a Cărții și Dreptului de Autor și Zilei profesionale a bibliotecarului. Evenimentul a avut drept scop totalizarea activității bibliotecilor pentru anul 2024, în acest context din partea Consiliului raional Criuleni au fost oferite diplome pentru activitatea merituoasă a unor angajați în domeniu, care s-au evidențiat prin profesionalism și dedicație.

<https://www.facebook.com/BibliotecaPublicaCriuleni/posts/pfbid02vFpzaNe6GaaUKJiBVLyZt2TGSHTbKcS7VqTWFdACTe9z1pJt3W6xi8MXPcF4sZpvl>

➤ **Serviciul Biblioteca mobilă la domiciliu - 14 vizite**

Biblioteca și în acest an a deservit la domiciliu 2 persoane în etate, care au beneficiat de colecția de carte și ediții periodice ale bibliotecii. În total au fost efectuate 10 de vizite și 48 de cărți livrate.

➤ **Serviciul „Spitalul cărților”**

În cadrul serviciului (8 ședințe) care s-a desfășurat în anul 2025, 12 de copii, utilizatori ai bibliotecii au tratat cărțile, dând o nouă șansă de viață cărților, iar utilizatorilor - să le poată citi în continuare.

➤ **Serviciul „Turul bibliotecii”**

Pe parcursul întregului an, 302 de copii cu vârstă preșcolară, cât și elevi din instituțiile de învățământ din localitate au vizitat biblioteca noastră în cadrul serviciului „Turul bibliotecii”, unde au făcut cunoștință atât cu spațiile bibliotecii, cât și cu colecția de carte, precum și

serviciile pe care le prestează biblioteca utilizatorilor.. În cadrul acestor activități copiilor li s-au citit mai multe povești și povestiri

5. PROMOVĂRI ȘI RELAȚII PUBLICE

În anul curent imaginea bibliotecilor din raion a sporit considerabil. Mai multe biblioteci din raion și-au mediatizat activitatea pe paginile edițiilor periodice, atât locale, cât și republicane („Est – Curier”, „Realități Culturale”, ”Florile dalbe „) Vezi **anexa nr.2**.

5.1. Rețele de socializare

Toate bibliotecile din raionul Criuleni au pagină de Facebook, 3 biblioteci au blog(Izbiște, Hirtopul Mare și Dubăsarii Vechi), prin intermediul cărora își mediatizează activitatea și interacționează eficient cu utilizatorii săi. Numărul de abonați ai Bibliotecii Publice Orașenești ”T. Isac,, pe rețelele de este de **916 abonați** cu **32264 vizite**, iar bibliotecile publice teritoriale au **24132 abonați** cu **97411 vizite**.

Acești indicatori sunt în creștere în comparație cu anul trecut, dat fiind faptul că majoritatea utilizatorilor noștri sunt pe rețele de socializare, iar conținutul bibliotecilor este relevant intereselor lor.

5.2 Descrierea serviciilor de dezvoltare a competențelor utilizatorilor

În anul 2025, bibliotecile publice din raionul Criuleni au acordat o atenție deosebită dezvoltării competențelor utilizatorilor, oferind servicii și programe orientate spre informare și instruire, alfabetizare digitală, creativitate și dobândirea de noi abilități. Prin activități practice, instruirii moderne și proiecte educaționale, biblioteca a susținut procesul de învățare pentru copii, tineri și adulți, contribuind la dezvoltarea competențelor informaționale, digitale, culturale și civice ale comunității.

Bibliotecile din orașul Criuleni și Izbiște au oferit mentorat elevilor de la Școala Profesională din Criuleni în cadrul practicii de producție la specialitatea ”Operator introducere date,,

Pe parcursul perioadei de practică, Octavian și Constantin, au contribuit la:

 întreținerea echipamentelor IT,

 sprijinirea utilizatorilor în accesarea resurselor digitale,

și dezvoltarea competențelor tehnice într-un mediu real de lucru.

<https://www.facebook.com/BibliotecaPublicaCriuleni/posts/pfbid02yDwfsn6uNwhhZaoqF8BD3uj1WwFyT6UdrZNzRHdGdbnDUEJNFYtRXxjxpjYRV6Mjl> - Criuleni

https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid0uDscKZq5s6z6dkxXSLwRAgGQXQ2tuwjg6ikbq2BQzw15hSFVZFbeATVvBPFs7geql&id=100068039691014 – Izbiște

Serviciile de bibliotecă mereu au constituit o componentă de bază a bibliotecilor publice care reflectă cu certitudine rolul acestora în comunitate. În anul de referință, am continuat să oferim servicii de dezvoltarea competențelor utilizatorilor bazate pe cele 17 obiective ONU de dezvoltare durabilă (ODD 2030), în realizarea Agendei 2030 a ONU, prin promovarea și oferirea accesului la informație.

În acest context, bibliotecile au oferit **475 activități** de instruire a comunității, unde au participat **2579 de utilizatori**.

6. ACTIVITATE METODOLOGICĂ. DEZVOLTARE PROFESIONALĂ

Activitatea metodică și de specialitate în anul 2025 s-a axat pe acțiuni pentru a îndeplini obiectivul „Creșterea valorii bibliotecii ca centru comunitar de cunoaștere, educație și comunicare”

Actualizarea continuă a competențelor profesionale reprezintă o condiție indispensabilă pentru profesionalismul personalului de specialitate din biblioteca publică. Legea cu privire la bibliotecă Nr. 160 din 20.07.2017 stipulează dreptul bibliotecarilor la educația formală, nonformală și informală. Aceasta se asigură prin cursurile tematice și instruirile educaționale realizate de către Centrul de Formare Profesională Continuă în Biblioteconomie și Științe ale Informării din cadrul BNRM și de către CEPB. Pe tot parcursul anului de referință bibliotecarele au beneficiat de sprijin metodic în conformitate cu cerințele stabilite. S-au obținut cunoștințe profesionale în materie de tehnologii informaționale, promovarea lecturii, statistică și evaluarea activității profesionale, cadru de reglementare, etc.

În acest context, pe tot parcursul anului 30 bibliotecari din raion au utilizat **1146 (ore)** din timp pentru instruire.

În anul 2025 Comisia Raională de Atestare a cadrelor bibliotecare s-a întrunit pentru a examina cererile și portofoliile a 2 bibliotecari din rețeaua bibliotecilor publice. Examinând rezultatele atestării, Comisia a decis să confirme categoria de calificare întâi la acești specialiști: Moscovciuc Olga, bibliotecar al BPO "T. Isac" și Ciobanu Tatiana, bibliotecar principal BP s. Rîșcova.

<https://www.facebook.com/BibliotecaPublicaCriuleni/posts/pfbid028TTvB6aZD2JaRdsbWZ8Z1HY2PrkNB6SQ4wWwx2J65yMSAJ6xA9ZusxknRsJULWjl>

Participarea bibliotecarilor din bibliotecile publice ale raionului Criuleni la instruirea nonformală în cadrul diferitor centre de formare din republică

Tema, subiectul reuniunii	Tipul reuniunii	Organizator, data organizării	Nume, prenume, participant
”Cultura electorală a bibliotecarilor,,	Trening profesional	BNRM 22 ianuarie 2025	Catârău Cornelia
”Jurnalism pentru bibliotecari,,	Curs modular	BNRM 15 ianuarie – 18 martie 2025	Catârău Cornelia
”Chatgpt și aplicațiile inteligenței artificiale în activitatea bibliotecarilor,,	Trening profesional	BNRM, 18 februarie 2025	Catârău Cornelia Rusu Alexandru Șapavalov Viorica
Bibliotecile – centre comunitare de informare și educație în gestionarea situațiilor de criză	Trening profesional	BNRM, 21 februarie 2025	Șapavalov Viorica Don Adelina Moscovciuc Olga Catârău Cornelia Ciobanu Tatiana
„Biblioteca Națională a Republicii Moldova – promotor fidel al Educației Deschise. Gala Formatorilor CNFPC”	Conferință online	BNRM 7 martie 2025	Don Adelina Șapavalov Viorica Catârău Cornelia
Anul biblioteconomic 2024	Simpozion național	BMRM 26 martie 2025	Șapavalov Viorica Don Adelina Moscovciuc Olga
„Rolul bibliotecii în dezvoltarea percepției comunitare pozitive prin prisma comemorări victimelor foametei din 1946-1947 și deportările staliniste: recomandări metodologice și practice”.	Sesiune consultativă	BNRM 4 aprilie 2025	Don Adelina Șapavalov Viorica
„Cum pregătim un dosar convingător pentru conferirea/confirmarea categoriei de calificare”	Sesiune consultativă	BNRM 24 aprilie 2025	Șapavalov Viorica Don Adelina Moscovciuc Olga

”Dare to Care/ Îndrăznește să-ți pese,,	Ciclu de ateliere profesionale	25 aprilie 2025	Catârău Cornelia
”Transformarea digitală a Uniunii Europene: convergența dintre inovația tehnologică și respectarea valorilor europene,,	Training profesional	BNRM 8 mai 2025	Catârău Cornelia
”Formare de formatori în domeniul Educației media,,	Curs modular	BNRM 21 mai 2025	Catârău Cornelia Cristea Natalia
Implicarea bibliotecilor în transformarea digitală. Oportunități și provocări	Conferință zonală	BNRM 27 mai 2025	Șapavalov Viorica Moscovciuc Olga
”Curs de orientare în carieră și competențe digitale,,	Curs	10-19 iunie 2025	Ciobanu Tatiana
”AI și drepturile de autor,,	Sesiune consultativă	BNRM 7 august 2025	
”Lectura ca bază pentru cultură, cunoaștere și dezvoltare,,	Conferință internațională	9,10 septembrie 2025	Ciobanu Tatiana
”Arderea profesională la locul de muncă. Tehnici de reziliență,,	Training profesional	BNRM 11, 18 noiembrie 2025	Șapavalov Viorica
”Evaluarea bibliotecilor: prevederi reglementare noi,,	Sesiune consultativă	BNRM 12 noiembrie 2025	Șapavalov Viorica
”Forumul Managerilor din Sistemul Național de Biblioteci,,	Forum	BNRM 26 noiembrie 2025	Don Adelina Șapavalov Viorica
”Raportarea activității de bibliotecă,,	Sesiune consultativă	BNRM 3 decembrie 2025	Șapavalov Viorica
”Evaluarea bibliotecilor: prevederi reglementare noi,,	Sesiune consultativă	BNRM 15 decembrie 2025	Bibliotecarii din raionul Criuleni

7. ACTIVITATEA DE CERCETARE ȘI EDITORIALĂ

7.1 Cercetarea bibliografică

Această componentă cuprinde un sistem complex de instrumente bibliografice: fișierele: „Criuleni: trecut, prezent”, „Plai natal,, ”Fișierul articolelor din ziare și reviste,, bibliografii ale personalităților notorii din raionul Criuleni, colecția de referință, bibliografii, biobibliografii, liste de recomandare, activități. Cu toate acestea instrumente serviciul se implică în mediatizarea și promovarea patrimoniului local.(Vezi anexa 2.)

7.2 Cercetarea statistică.

Toate bibliotecile din raionul Criuleni au realizat Cercetarea statistică anuală ”Activitatea bibliotecilor” nr. 6-C

BPO ”T. Isac,, a efectuat următoarele studii și cercetări:

Cercetarea statistică a activității bibliotecilor teritoriale din raionul Criuleni în anul 2024: Au fost recepționate și analizate Rapoartele Statistice 6-c de la bibliotecile publice din raion, introduse în programul 6c.bnrm.md. Analizată activitatea bibliotecilor din raion comparativ cu anul 2023. Au fost analizate rapoartele analitice ale bibliotecilor publice din raionul Criuleni pentru elaborarea Raportului analitic pentru anul 2024.

Sistemele de Raportare Online anual 6-c și ORT lunar, care permit analiza de cercetare a serviciilor prestate de bibliotecă.

<http://ort.bnrm.md/ro/lib/index/setari>

<http://6c.bnrm.md/ro/lib/index/setari>

8. RESURSE

8.1 Resurse umane.

Personalul de bibliotecă – total – 44 unități, dintre care în echivalent norme întregi – 34.75 unități. Specialiști total – 33, în echivalent norme întregi –26,75 unități. Specialiști cu studii superioare total – 13, dintre care 5 sunt cu studii superioare profesionale. Specialiști cu studii medii total – 20, dintre care 9 cu studii medii profesionale. Personal tehnic – 11 unități.

Personal de bibliotecă care deține **grad de calificare**: total - **13** specialiști, dinte care **9** dețin categoria de calificare **I**, **2**- categoria de calificare **II**, și **2 bibliotecari** deține categorie **superioară**.

Odată cu implementarea Legii 270 din 23 11.2018, cu privire la salarizarea personalului din sectorul bugetar, astfel Bibliotecă Publică Orășenească nu mai are Șef Serviciu Metodologic

de Specialitate și nici Șef Serviciu Relații cu publicul, toți subalternii fiind bibliotecari. Totodată, Șefii Bibliotecilor Publice Teritoriale au fost substituiți ca și bibliotecari principali.

Personalul de specialitate
a rețelei bibliotecilor publice din raionul Criuleni,
încadrat pe grupe de vârstă conform tabelului:

Grupul după vârstă			După gen	
sub 25 ani	25 – 54 ani	55 și peste	femei	bărbați
0	14	19	31	2

8.2 Resurse tehnologice

Informatizarea și conectarea bibliotecii la rețeaua de Internet sunt procese inevitabile în ziua de azi. Actualmente, 26 biblioteci din 30 din raionul Criuleni sunt conectată la rețeaua Internet Wi Fi, și activează utilizând TIC, care oferă posibilitate de a pune la dispoziția utilizatorilor atât servicii noi, cât și modernizarea celor tradiționale, precum și oportunitatea de a atrage noi utilizatori.

La capitolul resurse tehnologice menționăm: bibliotecile din satele Cruglic, Miclești, Jevreni și Cimișeni și-au procurat câte o imprimantă color, în sumă totală de 15600 lei

La final de an, rețeaua bibliotecilor publice din raion deține **155 calculatoare**, dintre care **132 sunt conectate la Internet** și **13 tablete**.

Biblioteca publică orășenească dispune de 23 calculatoare dintre care 22 sunt conectate la Internet; 6 tablete, 2 imprimante, 4 imprimante multifuncționale alb-negru și 1 imprimantă multifuncțională color.

7.3 Resurse financiare

Venituri și cheltuieli mijloace financiare

Total buget	Alte venituri	Total cheltuieli	Pentru personal	Pentru formare	Pentru completarea colecțiilor	Pentru informatizare	Pentru reparații	Alte cheltuieli
6136000	782940	4579877	3160859	900	217002	100074	35858	1065166

Venituri și cheltuieli mijloace financiare BPO "T. Isac,,

1358900	67298	1244797	852163	0	21800	6600	1000	363234
---------	-------	---------	--------	---	-------	------	------	--------

9. CONCLUZII, PROBLEME ȘI ORIENTĂRI DE PERSPECTIVĂ

Activitatea bibliotecilor publice din raionul Criuleni în anul 2025 a fost orientată spre îndeplinirea misiunii și obiectivelor trasate la început de an.

Personalul bibliotecar, care activează în bibliotecile din raion, a participat la activitățile de formare continuă și a obținut noi competențe pentru a face față necesităților publicului.

În același timp, rețeaua se confruntă cu unele probleme.

1. **Fonduri insuficiente:** Bibliotecile publice s-au confruntat cu bugete reduse, ceea ce a limitat achiziționarea de noi cărți (unele biblioteci și-au înnoit fondul numai din donații, sunt biblioteci care nu au făcut nici abonare la reviste și ziare), actualizarea echipamentelor și furnizarea unor servicii de calitate. Deși cheltuielile totale în anul 2025 au crescut, acest fapt se întâmplă doar la compartimentul salarizare. Cheltuielile pentru personal constituie **69%** din cheltuielile totale.

2. Tehnologii, echipamente și infrastructură învechite: Bibliotecile lucrează cu un parc de calculatoare dotat încă de Novateca.

3. Lipsa de personal calificat și lipsa tinerilor.

Orientări de perspectivă

O dezvoltare eficientă a bibliotecilor publice din raion în viitor implică adaptarea la schimbările societale, tehnologice și culturale. La transformarea și consolidarea rolului bibliotecilor publice ar putea contribui câteva orientări de perspectivă:

1. Inovarea tehnologică și dotarea cu echipamente noi. Integrarea tehnologiilor moderne, cum ar fi realitatea virtuală, inteligența artificială și analiza datelor, pentru a îmbunătăți experiența utilizatorilor și a oferi servicii de calitate și personalizate. Procurarea softurilor pentru gestionarea colecțiilor.

2. Digitalizarea și accesul online. Dezvoltarea de servicii online și platforme interactive pentru a răspunde nevoilor utilizatorilor din era digitală.

3. Transformarea bibliotecii într-un centru comunitar, oferind spații flexibile pentru evenimente culturale, întâlniri, prelegeri și alte activități comunitare.

4. Colaborarea strânsă cu organizațiile locale pentru a răspunde nevoilor specifice ale comunității.

5. Educație și alfabetizare. Extinderea programelor educaționale și de alfabetizare pentru toate vârstele, inclusiv programe adaptate nevoilor specifice ale copiilor, adolescenților și adulților.

6. Diversificarea colecțiilor. Dezvoltarea de colecții care răspund cerințelor curente și anticipate ale comunității.
7. Adoptarea practicilor sustenabile pentru gestionarea resurselor și reducerea impactului asupra mediului.
8. Implicarea activă în problemele comunitare, cum ar fi lupta împotriva sărăciei, susținerea drepturilor civile și promovarea incluziunii sociale.
9. Dezvoltarea de parteneriate eficiente și fiabile.
10. Atragerea de proiecte.
11. Implementarea sistemelor eficiente de evaluare a impactului pentru a măsura eficacitatea serviciilor oferite și alocarea eficientă a resurselor.
12. Flexibilitatea și capacitatea de a răspunde dinamic la schimbări.

Ex: Viorica Șapavalov,

Director BPO "Tamara Isac"

/Viorica Șapavalov/

Tel/fax (0248) 22-2-79

<https://www.facebook.com/BibliotecaPublicaCriuleni/>

e-mail: bibliotecacriuleni@gmail.com

v.sapavalov@gmail.com

Indicatori de performanță ai rețelei de bibliotecă Criuleni

Nr de ord.	Indicatori	Pe raion			BPO "T.Isac"		
		2025	2024	2023		2024	2023
1.	Contextul bibliotecii: Numărul populației comunității deservite	54812	60286	62342	5000	5000	5000
2.	Cheltuieli pentru achiziții inclusiv ediții periodice: - per utilizator activ - per împrumut	217002 18,2 1,14	252647 19.6 1.2	12 0,6	21800 11 0,3	20000 10 0.3	10000 8 0,08
3.	Cheltuieli pentru reparații(curente, capitale) total: per utilizator activ	35858 3	1175093 91	162380 12	1000 0,5	200000 101.7	43000 20
4.	Utilizarea bibliotecii Utilizatori activi Utilizator ca % din Populație: per bibliotecar	11926 21% 361	12873 21% 390	13209 21% 4000	1964 39% 327	1966 39% 393	2120 42% 424
5.	Intrări la biblioteca intrări total Per utilizator Per zi Per angajat pe zi	125939 10.5 524 16	131251 10 525 16	144920 10 603 18	15400 7.8 64 11	16325 8 65 13	26505 13 110 22
6.	Documente împrumutate total: Per utilizator activ Per angajat (bib/car)	189307 16 5736	214275 17 6493	254245 19 7704	65448 33 10908	78778 40 15755	115302 54 23060
7.	Rata de participare la activitățile organizate de bibliotecă	10	16	17	8	5	79
8.	Numărul de						

	participări la orele de instruire per persoană	2	5	9	2	3	16
9.	Cost per împrumut	24	23	17	19	18	12
10.	Rata de circulație	0,3	0,9	1	1,07	1,3	2
11.	Rata de înnoire a a fondului de carte	28	76	52	67	179	142
12.	Cost per utilizator	384	380	334	633	734	649
13.	Număr de ore de formare per angajat	34	36	38	40	67	57

Anexa nr. 2**Articole în edițiile periodice în anul 2025**

Raport analitic privind activitatea bibliotecilor publice teritoriale din raionul Criuleni în anul 2025 / Biblioteca Publică Orășenească „Tamara Isac”; Viorica Șapavalov, coordonator; Don Adelina, Moscovciuc Olga. - Criuleni, 2025. – 36 p.- Manuscris

Gatman, Valentina. Cartea – leac pentru suflet/ Valentina Gatman// Est-Curier.- 2025.- 10 ianuarie.- p. 8.

Șapavalov, Viorica. Holocaustul – o filă neagră din istoria secolului XX/ Viorica Șapavalov// Est-Curier.- 2025.- 24 ianuarie.- p. 4.

Minciuna, Zinaida. Corjovencele au disputat coroana de ”Miss Corjova 2025”/ Zinaida Minciuna// Est-Curier.- 2025.- 24 ianuarie.- p. 8.

Cristea, Natalia. Gala Excelenței 2025: Recunoaștere și Gratiitudine pentru Personalitățile din Zaicana/ Natalia Cristea// Est-Curier.- 2025.- 14 martie.- p. 8.

Șapavalov, Viorica. Experiența de promovare a lecturii în Biblioteca Publică ”Tamara Isac”, Criuleni/ Viorica Șapavalov// Magazin bibliologic.- 2024.- nr. 3-4.- p. 92-93.

Rusu, Alexandru. O sărbătoare a Cuvântului și a Talentului ca un omagiu Patriarhului/ Alexandru Rusu// Est-Curier.- 2025.- 04 aprilie.- p. 1; p. 8.

Ciobanu, Tatiana. La 590 de ani , satul Rîșcova s-a bucurat de o zi specială/ Tatiana Ciobanu// Est-Curier.- 2025.- 25 aprilie.- p. 8.

Rusu, Alexandru. Izbiște: Un motiv în plus de bucurie/ Alexandru Rusu// Est-Curier.- 2025.- 08 mai.- p. 8.

Cernov, Svetlana. Invitație la lectură cu Lorina Bălțeanu/ Svetlana Cernov// Est-Curier.- 2025.- 18 iulie.- p. 8.

Cernov, Svetlana. 23 de elevi au participat la concursul declamatorilor în acest an/ Svetlana Cernov// Est-Curier.-2025.- 05 septembrie.- p. 8.

Rusu, Alexandru. Lecția de recunoștință a absolvenților promoției 1994 a Gimnaziului Izbiște/ Alexandru Rusu// Est-Curier.- 05 septembrie.- p. 8.

Integrarea serviciilor oferite de bibliotecă a conținuturilor ODD 2030

<i>Nr. d/r</i>	<i>Denumirea serviciului</i>	<i>Integrare în Obiectivul de Dezvoltare Durabilă (nr. ODD și denumirea)</i>	<i>Conținutul serviciului (scop, obiective, grup-țintă, nr. activități/instruiri, nr. participanți)</i>	<i>Impact. Indicatori de succes</i>
1.	1.1 Concursul de desene „Familia mea în culori”	ODD 1: Fără sărăcie	Scop: este de a accentua importanța familiei și de a promova valorile familiei – egalitatea, dragostea, respectul, împărțirea echitabilă a responsabilităților casnice, combaterea tuturor formelor de violență împotriva femeilor, copiilor, persoanelor în etate	22 de copii au participat la concurs și au aflat despre egalitate, dragoste, respectul, împărțirea echitabilă a responsabilităților casnice, combaterea tuturor formelor de violență.
	1.2 Gardienii Adevărului		Scop: dezvoltarea abilităților de gândire critică și recunoaștere a falsurilor în mass-media	24 de utilizatori au avut posibilitatea să învețe a disemina știrile false și de a selecta sursele de informare
2.	2.1 Bunele maniere pe rețelele de socializare	ODD 3: Sănătate și bunăstare	Scop: de a căpăta cunoștințe și abilități pentru dezvoltarea abilităților de identificare a Ciberbullyng-ului	12 copii au făcut cunoștință cu termenul Ciberbullyng și au aflat despre siguranța online și despre identificarea victimelor și a hărțuitorilor on-line.
	2.2 Biblioteca vine la tine		Scop: împrumut la domiciliu pentru pensionari, care nu se pot deplasa până la bibliotecă.	7 pensionari au beneficiat de acest serviciu și au devenit cititori pasionați.
	2.3 Siguranța copilului acasă, la școală, în stradă, online		Scop: Creșterea gradului de conștientizare a elevilor privind siguranța personală, prevenirea	20 de elevi și asistenți sociali din comunități și-au dezvoltat abilități

			riscurilor și educarea responsabile	de autoprotecție și comportament responsabil
	2.4 Colaborare între Inspectoratul de Poliție Criuleni și Primăriile din raion pentru siguranța comunității		Scop: Prevenția și informarea privind siguranța comunităților	12 persoane au conștientizat pericolele existente și vor promova un mediu sigur pentru comunitate
3.	3.1 Maraton de lectură	ODD 4: Educație de calitate	Scop: consolidarea eforturilor bibliotecilor și instituțiilor educaționale pentru a promova lectura.	215 copii, tineri și adulți au celebrat lectura prin diferite forme. .
	3.2 Întâlnire cu scriitorii		Scop: cunoașterea cu Sergiu Afanasiu și Lorina Bălțeanu, în cadrul Campaniei Să citim împreună	65 de elevi și adulți au dialogat despre activitatea acestor scriitori
	3.3 Club de robotică Fantastic Robo Club		Scop: de a cultiva pasiunea copiilor pentru știința și tehnologie, de a le transmite deprinderi valoroase de rezolvare a problemelor comunitare.	17 copii cu vârsta 10-14 ani au câștigat abilități de programare și robotică.
	3.4 Călătorie în lumea poveștilor		Scop: Dezvoltarea creativității, imaginației, memoriei și abilităților de exprimare ale copiilor prin intermediul lecturii și al activităților interactive	24 copii cu vârsta între 7-11 ani și-au format deprinderi de comunicare și exprimare
	3.5 Start Digital		Scop: Îmbunătățirea competențelor digitale ale bibliotecarelor	4 bibliotecare din raionul Criuleni și-au îmbunătățit competențele digitale într-un ciclu de activități organizate de Centrul UNIT Criuleni.
4.	4.1 Bullyngul și Egalitatea de gen	ODD 5: Egalitate de gen	Scop: informarea elevilor despre toate formele de discriminare împotriva fetelor și eliminarea tuturor formelor de violență și a stereotipurilor.	16 elevi s-au familiarizat cu termenul „cyberbullying” și cu formele de utilizare și diseminare a

				tehnicienilor împotriva agresiunii online.
	Concursul Raional al Declamatorilor Eugeniu Ureche		Scop: Eveniment accesibil tuturor categoriilor de vârstă - Copii, tineri și vârstnici, incluși în concurs cu șanse egale	Acces egal la resurse, incluziune și participare echitabilă
	4.2 Campania de luptă împotriva traficului de persoane		Scop: sensibilizarea și informarea elevilor despre traficul de persoane, despre riscurile și consecințele acestui fenomen.	18 elevi au învățat cum să identificăm un trafic de persoane și care sunt formele de exploatare.
5.	5.1 E-Guvernare pentru toți	ODD 8: Muncă decentă și creștere economică	Scop: programarea prealabilă la servicii prestate de către asp.gov.md -formarea abilităților de creare a conturilor pe WEB-banking, a email, pentru efectuarea operațiunilor de plată și transfer.	24 de utilizatori au învățat cum să se folosească de serviciile ASP 16 au fost informați cum să-și achite facturile online
	Am dreptul să știu	ODD 10 Reducerea inegalităților	Scop: Informarea copiilor din medii vulnerabile despre	
6.	Managementul deșeurilor solide.	ODD 15. Viața pe pământ	Scop: informarea utilizatorilor despre impactul pozitiv asupra sănătății populației, îmbunătățirea calității vieții populației, reducerea riscului de îmbolnăviri, păstrarea curățeniei în localități și gospodării casnice.	16 elevi au fost instruiți despre atitudinea față de natură. Au acumulat cunoștințe despre sortarea deșeurilor..
7.	7.1 Democrația se învață	ODD 16: Pace, justiție și instituții puternice	Scop: familiarizarea membrilor BESV despre atribuțiile și responsabilitățile în calitate de funcționari electorali.	11 membri ai BESV au fost informați despre modificările din Codul Electoral și despre modul de organizare a act. pe perioada electorală.
	7.2 Comemorarea victimelor Holocaustului		Scop: de a servi pentru totdeauna ca un avertisment asupra	18 elevi au aflat despre consecințele și victimele

			pericolelor urii, intoleranței, rasismului și prejudecăților.	Holocaustului.
	7.3 Educația Mediatică.		Scopul: de a informa și instrui cât mai multe și diverse categorii de utilizatori, prin creșterea culturii mediatică a membrilor comunității de a avea o comună cu cetățeni bine informați, care au gândire critică și sunt consumatori buni de media.	28 de participanți pot deosebi știrile false și pot identifica sursele veridice de informare.
	7.4 Votul informat – puterea cetățeanului responsabil(ciclu de activități în anul alegerilor parlamentare organizate de 24 biblioteci publice din raion)		Scop: Dezvoltarea gândirii critice și responsabilizării civice	67 de participanți au conștientizat rolul cetățeanului în procesul electoral

Anexa 4Regulamentul privind serviciile
prestate de bibliotecile publice**I. Lista serviciilor de bibliotecă de bază oferite gratuit**

1. Turul sau prezentarea bibliotecii pentru public și/sau utilizatori
2. Orientarea și îndrumarea în spațiile bibliotecii
3. Oferirea materialelor promoționale ale bibliotecii
4. Accesul, în incinta bibliotecii și/sau de la distanță, la instrumentele de informare despre resursele informaționale și serviciile bibliotecii, inclusiv la catalogul tradițional sau cel electronic al bibliotecii
5. Accesul, în cadrul bibliotecii, la resursele informaționale ale acesteia pe diferite suporturi (colecții de documente de bibliotecă, baze de date, obiecte)
6. Accesul la echipamentul bibliotecii (calculatoare, tablete, printere etc.)
7. Împrumutul la domiciliu al documentelor tipărite
8. Consultarea pe loc a documentelor
9. Împrumutul și utilizarea documentelor în incinta bibliotecii
10. Deservirea la domiciliu a persoanelor cu dizabilități locomotorii
11. Împrumutul interbibliotecar național (cu excepția costurilor de reproducere și expediere prin poștă)
12. Accesul la colecțiile electronice ale bibliotecii, în sediu și de la distanță
13. Rezervarea documentelor de bibliotecă care nu sunt disponibile la momentul solicitării
14. Rezervarea echipamentelor bibliotecii (calculatoare, tablete, printere etc.)
15. Prelungirea, prin telefon, e-mail și alte mijloace de comunicare, a termenului de împrumut pentru documentele de bibliotecă
16. Servicii de referință
17. Elaborarea bibliografiilor în limitele documentelor din colecțiile bibliotecii
18. Elaborarea buletinelor de achiziții de documente ale bibliotecii
19. Instruirea utilizatorilor privind cultura informației
20. Instruirea nonformală a utilizatorilor în vederea alfabetizării digitale a acestora
21. Organizarea de expoziții ale colecțiilor proprii ale bibliotecii
22. Organizarea programelor și a activităților cu caracter literar, cultural, educativ, social, academic, de recreere (întâlniri cu personalități din diverse domenii, lansări și prezentări de carte, discuții literare, zile de informare, ore a poveștilor, mese rotunde etc.)
23. Oferirea spațiului pentru comunicarea nonformală (discuții, dezbateri), studiu individual, precum și pentru activități în grup (studiu în grup, clubul temei pentru acasă, etc)
24. Oferirea spațiului pentru expoziții, evenimente sau activități de importanță socială sau comunitară, în limitele capacităților tehnico-materiale
25. Oferirea accesului la Internet prin intermediul echipamentului bibliotecii
26. Oferirea accesului la Internet de la dispozitivele utilizatorului prin rețeaua Wi-Fi a bibliotecii
27. Instruirea utilizatorilor cu ajutorul mijloacelor electronice
28. Organizarea expozițiilor virtuale
29. Organizarea evenimentelor virtuale

RAPORT CUMULATIV

privind activitățile organizate în cadrul Campaniei naționale
„Să citim împreună!”, ediția a XIV-a, anul 2025
în rețeaua bibliotecilor publice din raionul/municipiul/orașul

Criuleni

Activități		Număr activități	Număr participanți		
			total	din care:	
				elevi	adulți
Numărul de persoane care au împrumutat cărțile promovate în campanie			82	71	11
Activități organizate (total)		36	533	420	113
Din care:	Întâlniri cu autorii	4	163	139	24
	Conferințe publice				
	Expoziții de carte	25	243	174	69
	Lecturi publice, lecturi comentate, discuții	4	86	72	14
	Activități teatralizate, expoziții de desene	3	41	35	6
	Concursuri				
	Altele				
Reflectarea activităților organizate în mass-media și social-media:					
	număr	descrieri bibliografice sau link-uri			
Articole în mass-media					
Reportaje tv, radio					
Articole pe blog					
Postări Facebook și/sau alte rețele sociale		8	https://www.facebook.com/BibliotecaPublicaCriuleni/posts/pfbid02SUC6U97apbWBmEsDAczCaFkJv7suaE66m6VAQXrLejNtti5pJ46gWYvmXKSL9etFl https://www.facebook.com/corneliaplamadeala/posts/pfbid0ocjNnHoUw8Pwpl1CddiRWVVGGrVGLcPe89hXu1PpBf89RdmHATuxdu9BHmcE3SsEl https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid0DrhkUfACCKHe9iFXtprHPh3rLeydSXDfZQCRJTrrrE5DfaQYU4Y4NhdGimEV6QBdl&id=100068039691014 https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid0imJBj1rGXQ1WzXfKTP5VcLQK7s1eoq7LUAV2jdneKXpvQyHp1pgyhBd36VyQGcqAl&id=100063446844329 https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid0922tfoVQHWkUxt6DENHRU7gJsD4dPc3Y4NfszYdYHsKUMz6okYYqsqXLE7BQyau5l&id=100066702266847 https://www.facebook.com/biblioteca.creanga/posts/pfbid0BBJEBVozrrAG7oqG3YuraBRkZuuk3C8FPGMq7TSLaLjqf5vP		

	UZx2sX2Qv9fbanol https://www.facebook.com/alexandru.rusu.393/posts/pfbid0qroR8uLATjuoNQruzvcVn6SHtAez5ZKYiW4NAM4WwbL7BmMg7ZctfUNS61T714T7I https://www.facebook.com/biblioteca.creanga/posts/pfbid0dRFsWsoCj1E7h2rcEHPxEWN9Lyii2KxYwhZKamYanWFscVaPeZMkhSAAhU6kx2E8I
Numărul bibliotecilor din rețea care s-au implicat în Campanie	14
Bibliotecile din rețea care s-au implicat cel mai activ în campanie:	<p>Au organizat întâlniri cu scriitorii bibliotecile:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pașcani - Izbiște - Hărtopul Mare - Mașcăuți - BPO "T. Isac,, Criuleni
Opinii din partea bibliotecarilor și participanților:	<p>A fost frumos și sufletește 🍷🙏 BRAVOOO 🍷 Biblioteca Publica Oraseneasca „Tamara Isac” Criuleni Director Viorica Șapavalov-Nata Poprițac, bibliotecar</p>